

Öckerö, 2015

Plan mot diskriminering och kränkande behandling ombord på T/S Gunilla

Målet är att planen ska följa skolverkets allmänna råd:

- Tydligt uttrycka att verksamhetens ledning tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling och ange en tydlig ansvarsfördelning mellan rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion och personal
- Vara konkret och utgå från aktuell kartläggning av verksamhetens behov som utgångspunkt för planerade åtgärder under det kommande året med en tydlig koppling till varje diskrimineringsgrund
- Beskriva rutiner för akuta åtgärder och uppföljande insatser och hur dessa ska dokumenteras
- Beskriva hur elever och personal ska medverka i arbetet med planen samt hur vårdnadshavare ska göras delaktiga i arbetet
- Beskriva hur planen ska göras känd och förankras i hela verksamheten och hos elevers vårdnadshavare
- Innehålla en planering för personalens kompetensutveckling för att öka medvetenheten om förekomsten av kunskap om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling
- Beskriva hur planen årligen ska upprättas

1. Inledning

”Skolan vilar på demokratins grund. Verksamheten ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö”

Lpfö 98, Lpo 94, Lpf 94

Öckerö gymnasium arbetar i enlighet med ovanstående uppdrag och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling, 14 a Kap. skollagen och diskrimineringslagen från 1 jan 2009. Som en följd av detta förväntas alla som arbetar inom gymnasieskolan att aktivt markera och ta avstånd från alla tendenser till kränkningar inom skolan. Detta ska gälla mellan såväl elev – elev, elev – personal samt personal – personal.

I allt arbete som gäller lika behandling kommer hänsyn till offentlighetsprincipen att tas.

1.1 Vision

Öckerö gymnasieskola har som vision att skapa en arbetsmiljö som aktivt motverkar alla former av kränkningar och diskrimineringar. Arbetet med att motverka kränkningar och diskrimineringar är en aktiv process som aldrig kan avstanna och inte heller anses som avslutad.

1.2 Definition av begreppen

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (sms, mms, fotografier, skrivna meddelanden i sociala medier)

Annan kränkande behandling är uppträdanden som – utan att vara trakasserier - kränker en elevs värdighet.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Befogade tillsägelser:

Förbudet för skolpersonal att utsätta elever för kränkningar gäller naturligtvis inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö, även om eleven kan uppfatta tillrättavisningen som kränkande.

Trakasserier

Är kränkande behandling som har samband med:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet och uttryck
- Ålder

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks p.g.a. en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

Diskriminering

Är när en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder. Diskriminering kan vara direkt, ett beslut som påverkar eleven personligen, eller indirekt, ett beslut eller en bestämmelse som verkar neutral med för en eller flera elever får en diskriminerande betydelse.

Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering.

Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

1.3 Mål med insatser

Om en situation uppstår där en person upplever sig kränkt eller diskriminerad är det primära målet med skolans insatser att detta omedelbart ska upphöra.

Vidare är målet även att hjälpa de inblandade att kunna gå vidare på ett sätt så att situationen inte ska behöva uppstå igen.

2. Rättigheter och skyldigheter

2.1 Elevers rättigheter och skyldigheter

2.1.1 Rättigheter

- Nödvärnsrätten
- Respekt för sin person
- Yttrande-, åsikts- och religionsfrihet
- Föreningsrätten
- Rätten till privatliv
- Rätten till en trygg arbetsmiljö

2.1.2 Skyldigheter

- Meddela kränkningar till en vuxen person på skolan.
- Att noga ha läst skolans likabehandlingsplan och agera utefter den.

2.2 Personals rättigheter och skyldigheter

2.2.1 Rättigheter

- Nödvärnsrätten
- Respekt för sin person
- Yttrande-, åsikts- och religionsfrihet
- Föreningsrätten
- Rätten till privatliv
- Rätten till en trygg arbetsmiljö

2.2.2 Skyldigheter

- Omedelbart agera när en kränkande handling uppfattas samt dokumentera enligt dokumentationsmallen, bilaga 1.
- Att noga ha läst skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och agera utefter den.

3. Förebygga och upptäcka

Följande arbetsmetoder används för att förebygga, fånga upp och motverka situationer som kan utvecklas eller redan utvecklats till kränkande handlingar.

3.1.2 Inför och under tiden på Gunilla

- **Tydliga och förankrade regler och rutiner ombord** (*främjande*)
”Inför segling” är en kurs som genomförs med alla i år 1, då regelverket ombord går igenom och förankras hos eleverna.
- **Utbildning av besättning** (*främjande*)
 - Utbildningsledaren informerar befälen ombord om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och implementerar arbetet med den i verksamheten. Innehållet ska röra förhållningssätt till elever, gymnasieskolans dokument och elevers rättigheter och skyldigheter ombord.
- **Tydlig rutin vid lottning av vakter ombord** (*främjande*)
 - Klassföreståndarna genomför lottning inför varje resa.
- **Båtråd** (*främjande, förebyggande*)
Båtråd genomförs regelbundet ombord. Representanter för de olika vakterna träffar då kapten och utbildningsledaren. Här tas även frågan om genus upp som en punkt.
- **Elevsamtal** (*främjande, förebyggande, åtgärdande*)
Utbildningsledaren har samtal med elever under resans gång utifrån enskilda behov och har ansvar för att följa upp elevens situation.
- **Enkäter** (*främjande*)
Resan utvärderas och utvärderingen följs upp på klassråd och avlämningsmöte. Åtgärder planeras inför nästa resa på arbetslagsmöten.
- **Samtal kring elevers rättigheter och skyldigheter** (*främjande*)
 - Samtal kring regler och förhållningssätt ombord pågår kontinuerligt vid stormöten, vaktförfångningar och båtråd.
- **Vuxennärvaro** (*främjande, förebyggande*)
Eleverna har i det dagliga arbetet ombord alltid flera vuxna närvarande. Under nattpassen är vuxennärvaron lägre.

4. Åtgärder akut och långsiktigt

4.1 Akuta situationer

4.1.1 Elev/elev

Vid en akut situation gäller följande rutiner:

- ⇒ DOS dokumenterar inblandade parter upplevelser med hjälp av dokumentationsmallen (Bilaga 1).
- ⇒ EHT kontaktas av DOS
- ⇒ EHT kontaktar vårdnadshavare om eleven är under 18 år eller om eleven är över 18 år och samtycker till kontakt.
- ⇒ EHT, DOS och klassföreståndare gör en bedömning om ett åtgärdsprogram behöver upprättas.
- ⇒ Uppföljning av DOS/klassföreståndare enligt fattade beslut.
- ⇒ Återkoppling ska ske mellan klassföreståndare, elev/vårdnadshavare och EHT.

4.1.2 Befäl/elev alt. elev/befäl

- ⇒ Kapten dokumenterar inblandade parter upplevelser med hjälp av dokumentationsmallen (Bilaga 1).
- ⇒ Kapten kontaktar rektor
- ⇒ Rektor alternativt kapten kontaktar vårdnadshavare till elev som är under 18 år och till elev över 18 år som samtycker till kontakt
- ⇒ Kapten och rektor gör en bedömning om hur vidare åtgärder ska se ut.
- ⇒ Uppföljning av rektor enligt fattade beslut.

4.2 Långsiktigt arbete

- Kartläggningar utifrån vad akuta utredningar visar om situationen på skolan.
- Beslutade åtgärder utifrån kartläggning.

5. Delaktighet och inflytande

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas en gång per läsår. Ny målbeskrivning ska göras varje år. Utvärdering sker i klassråden, på skolkonferensen på vårterminen och på APT. Ny likabehandlingsplan görs via klassråd, elevråd och skolkonferens.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling för elever och personal ombord på T/S Gunilla kommer att läggas ut på skolans hemsida samt finnas utskriven hos rektor och DOS.

Nästa plan mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas i augusti 2016.